

НАЦІОНАЛЬНО – ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК СУЧАСНОЇ ШКОЛИ

У статті аналізується реалізація виховання патріотизму в змісті класної роботи початкової школи. Виховання патріотизму є одним із ключових напрямків національної системи освіти, що передбачає формування патріотичних почуттів, любові до народу, глибокого розуміння своїх обов'язків як громадянина і бути готовим у будь-який момент відстоювати національні інтереси Батьківщини

Ключові слова: «громадянин», «національно-патріотичне виховання», «патріотизм».

The article analyzes the implementation of patriotism education in the content of primary school class work. The education of patriotism is one of the key directions of the national education system, which involves the formation of patriotic feelings, love for the people, a deep understanding of one's duties as a citizen and being ready at any moment to defend the national interests of the Motherland.

Key words: "citizen", "national-patriotic education", "patriotism".

Відновлення України неможливе без національної свідомості українського народу, в першу чергу, молодого покоління. Любов до Батьківщини викликана надати новий поштовх духовному стержню народу, розвитку в Україні громадянського суспільства, що передбачає модифікацію цивільної свідомості, правової, моральної культури особи, національної самосвідомості, що базується на принципі людиноцентризму. Відштовхуючись від цього, любов до Батьківщини в наш час вважається необхідністю для нашої країни, яка означає, що всі без винятку діти мають бути національно свідомими – патріотами, які здатні гарантувати державі варте уваги місце у сучасному світі, а також особистостями, які своєю діяльністю симпатією до Батьківщини намагається досягти взаємності з метою формування умов безперешкодного саморозвитку.

Любов до Вітчизни сучасного патріота з'єднуються з вірою в неї, в її призначення, можливі перспективи, що обов'язково здійсняться. Громадянин своєї країни, слідуючи прогресивному досвіду і історичному минулому, вірить, що він зможе здолати усі перешкоди, які тільки загартують його. Проте, свідомий громадянин помічає не тільки внутрішню красу свого народу, але і його недосконалості, похибки і безсилля, розуміє, що є й темні, тяжкі часи. Поважати свій народ означає чесно і хоробро виявляти ці слабкі сторони і боротися з ними. У цьому полягає прояв громадянської мужності, яка, безумовно, властива педагогам.

В.О. Сухомлинський стверджував, що «... патріотичне виховання школярів доцільно здійснювати на загальнолюдських та національних цінностях, серед яких провідними є: любов до рідної землі, народу й Батьківщини, любов до найбільш рідних людей, членів сім'ї та родини, любов до рідної мови, шанобливе й бережливе ставлення до історії та культури українського народу, праця на благо свого народу й батьківщини».

Сформувати у здобувачів освіти почуття патріотизму і громадянських цінностей – одне з головних питань загальноосвітньої школи. Саме тому у школах велика увага приділяється національно-патріотичному вихованню підростаючого покоління.

Херсонська земля багата на історичну спадщину, знаменитими пам'ятками, прізвиськами, чудовими традиціями. Тому, важливо навчити учня поважати і цінувати свою Батьківщину, що є частинкою великої і могутньої держави.

Тому, у школі зазвичай розробляють заходи для підвищення рівня національно-патріотичного виховання молодшого покоління, що реалізується за допомогою:

- адміністративної роботи (наради, педагогічні ради);
- методичної діяльності (робочі групи вчителів, класних керівників);

- навчання (звичайні уроки, навчальні гуртки);
- позаурочна та позашкільна активність (класичні святкові дні, загальношкільні події, діяльність гуртків);
- робота з населенням та родиною

Патріотизм зароджується задовго вступу дитини до школи, все починається із сім'ї. Тож, якщо батьки прагнуть, щоб дитина у майбутньому стала патріотом, їм потрібно зосередитись на собі. Не дарма кажуть: хороший приклад — кращий за 100 слів. Тому, що діти завжди прагнуть копіювати дорослих, і перший приклад вони неодмінно візьмуть із своїх батьків. Авторитетність батька з матір'ю – істотна складова благополучного виховання дитини в сім'ї.

Було б доречним використання вчителями такі напрями роботи з батьками як організація свят, заходів з участю батьків, ознайомлення з виховним планом роботи школи, залучення батьків до активної співпраці.

У методичних рекомендаціях щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах говориться: «Важливо, щоб кожен навчальний заклад став для дитини осередком становлення громадянина-патріота України, готового брати на себе відповідальність, самовіддано розбудовувати країну як суверенну, незалежну, демократичну, правову, соціальну державу, забезпечувати її національну безпеку, сприяти єдності української політичної нації та встановленню громадянського миру й злагоди в суспільстві»

Національно-патріотичний розвиток у школі розпочинається з виховання любові і поваги до загальнодержавної символіки. У школі є доречним розміщення різноманітних інформаційних стендів: загальнодержавної символіки, стенд пам'яті Героїв області, видатних письменників, художників та інше. Гімном України мають починатися всі без винятку значні події, що відбуваються в школі, а хвилиною мовчання супроводжуватись моменти скорботи та пам'яті.

Під час виховних годин необхідно проводити пояснення учням ідеологічної сутності державних і народних символів, значних історичних обставин, стадій розвитку самостійності України, вивчати права та обов'язки, загальнонародні звичаї і традиції. Згідно плану виховної роботи школи обов'язково необхідно згадувати та святкувати пам'ятні дні та події.

Важливо не забувати про систему гурткової та позашкільної діяльності учнів, що передбачають виховання патріотичних почуттів здобувачів освіти.

Наприклад, це може бути туристсько-краєзнавчий гурток, мета якого є вивчення та дослідження природи, історії, культури, рідного краю.

У рамках позакласної роботи з різноманітних навчальних предметів корисними та результативними є різноманітні екскурсії, дослідження та так звані «вилазки» із-за парт.

Загалом, результативність національного виховання учнів значною мірою залежить від методів та форм виховної діяльності, які у свою чергу підвищують рівень самостійності, самоорганізації, розширюють творчі можливості учнів, підштовхують до усвідомлення та закріплення власних позицій, що є підґрунтям їх життєвого вибору.

Ретельно розроблена та спланована концепція національно-патріотичного навчання, дійсно допомагає контролювати процес виховання у школярів відчуття відданості своїй країні, патріотизму, активній громадській думці, дає зробленій роботі певної системності, черговості і цілеспрямованості. Усвідомлюючи усю складність проблеми патріотичного навчання, вважаємо, що навчальний заклад має взяти на себе головне навантаження на патріотичний розвиток молодого покоління, оскільки тут ґрунтується, зароджується наше майбутнє і майбутнє нашої Батьківщини.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бех І.Д. Виховання особистості: Сходження до духовності/ Іван Дмитрович Бех. – К.: Либидь 2006. – 271 с.

2. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді, затверджена Колегією Міністерства освіти і науки України 26.03.2015 р.
3. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: [навч. посібник]/ Неля Євтихіївна Мойсеюк. – К., 2003 – 615 с.
4. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (Указ Президента України від 25 червня 2013 року № 344/2013).
5. Основні орієнтири виховання учнів 1-1 класів загальноосвітніх навчальних закладів України. Програма Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
6. Сухомлинська О.В. Патріотизм як цінність: погляд на історію і сьогодення / Ольга Василівна Сухомлинська. - Шлях освіти. – 2010. – №2. – с.10-14.
7. Сухомлинський В.О. Методика виховання колективу/ В.О.Сухомлинський // Вибрані твори: у 5 т.– К.: Радянська школа. – 1976. – Т.1. – С.403-637.
8. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям / В.О.Сухомлинський // Вибрані твори: у 5т., К.: Радянська школа. – 1976. – Т.3 – С.7 –279.

Рекомендує до друку науковий керівник доцент Гриценко І.В.